706/04

Den 27. september 2004 blev i sag nr. 61.208:

xxxxxx xx xxxxxxxx
xxxxxxxx xx
xxxx xxxxxx

mod

Alm. Brand Forsikring A/S
Midtermolen 7
2100 København Ø

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har livsforsikring i Alm. Brand Forsikring A/S, klager over selskabets afvisning af yderligere bevilling af præmiefritagelse og udbetaling af invaliderente.

Selskabet har afvist yderligere bevilling under henvisning til, at klagerens generelle erhvervsevne ikke er nedsat i dækningsberettigende grad.

Klageren, der er uddannet specialarbejder, var den 10/11 1997 udsat for en arbejdsulykke, hvor han under sit arbejde blev klemt fast af en maskine således, at han fik højre knæ i klemme. Han vred ryggen for at komme fri og mærkede i den forbindelse et knæk i lænden.

I januar 1998 søgte klageren om præmiefritagelse og udbetaling af invaliderente, idet han havde været uarbejdsdygtig siden den 10/11 1997.

Selskabet har bevilget præmiefritagelse og udbetalt invaliderente i perioden fra karensperiodens udløb den 10/2 1998 og frem til den 6/4 1999. Af administrative årsager har selskabet dog udbetalt invaliderenteydelse frem til den 1/5 1999.

Det fremgår af sagens akter, at klageren har modtaget behandling hos kiropraktor indtil den 6/1 1998, hvor han stadig havde væsentlige gener omkring venstre skulderåg/blad, og videre behandling blev opgivet.

Speciallæge i reumatologi E.Z. har ved skrivelse af 27/5 1998 bl.a. anført:

> "Højre knæ hævede op og han var sygemeldt i 1 uge, hvorefter han gik i arbejde igen i 2 uger.
>
> Han mærkede da smerter i lænden, hvor han tidligere havde observeret et knæk. Han søgte herefter en kiropraktor, som manipulerede hans lænd. Siden har han ikke haft smerter på dette sted, men kiropraktoren manipulerede ham også højere oppe i torakalcolumna og siden har han haft smerter på dette sted, hvad han aldrig før har haft. Kiropraktoren sygemeldte ham og fortsatte med at behandle hans øverste del af columna, hvor han aldrig tidligere har haft symptomer. Han fik der i alt 20 behandlinger og under denne behandling fik han efterhånden udtalte smerter opadtil i torakalcolumna. Han søgte massør, som heller ikke kunne hjælpe ham og gik til akupunktur 30 gange, også uden effekt. Han er blevet røntgenfotograferet på Brædstrup Sygehus i marts måned. Der blev taget billeder af hele columna, man fandt intet abnormt.
>
> …
>
> Konklusion:
>
> Det mest sandsynlige er facetledsaflåsninger, provokeret af en hårdhændet manipulation i dette område, men man må sikre sig, at patienten ikke har frakturfølger eller en rumopfyldende proces på dette sted."

Klageren blev efterfølgende tilset af overlæge F.H.M. på Silkeborg Sygehus, som ved undersøgelse den 12/11 1998 konkluderede, at der næppe fandtes yderligere udrednings- eller behandlingstilbud, der ville gavne forløbet. Lægen opfordrede klageren til at foretage regelmæssige nakke- og skulderågsøvelser samt genoptage arbejdet, dog helst med omplacering til mindre nakke- og skulderågsbelastende beskæftigelse end tidligere, og gerne den første måned på halv tid.

Speciallæge i reumatologi og fysiurgi E.M.G. anførte i sin speciallægeerklæring af 25/1 1999, at der var tale om en belastningstilstand og ikke en sygdom. I tillæg til speciallægeerklæringen oplyste han, at han skønnede, at klageren havde særdeles gode mulig-

heder for at komme tilbage til sit gamle arbejde, og erhvervsevnen ansås således ikke nedsat på længere sigt.

Ved skrivelse af 12/4 1999 til selskabet oplyste klageren, at han den 6/4 1999 var begyndt at arbejde mere end 12 ½ timer om ugen.

Selskabet stoppede med udbetaling af invaliderente pr. 1/5 1999.

I maj 2000 modtog selskabet en skrivelse fra klageren, hvoraf det fremgår, at han på ny var blevet uarbejdsdygtig. Af lægeattest fra klagerens egen læge fremgår det, at årsagen til den fornyede sygemelding var rygsmerter efter arbejdsulykken i 1997.

Ved skrivelse af 25/5 2000 og 30/5 2000 fastslog speciallæge E.Z., at klagerens symptomer fortsat skyldtes gentagne facetledsaflåsninger, og hun anbefalede, at klageren ikke burde genoptage sit hidtidige arbejde.

Af udskrift af 22/6 2000 fra Jobcentret fremgår det bl.a., at klageren var omfattet af revalideringsbestemmelserne.

I november måned 2001 bevilgede selskabet kulancemæssig præmiefritagelse og udbetaling af invaliderente for perioden 1/8 2001 og frem til 1/1 2003.

Klageren fik den 13/3 2002 foretaget en MR-skanning på Skejby Sygehus, hvor det af udskrift herfra bl.a. fremgår:

"**MR-skanning af col. thoracalis et cervicalis.** (Indikation: smerter bælteformet højt torakalt).

Viser en normal medulla. Der er en normal columna uden degenerative forandringer. Ingen bifund.

Konklusion:

Normale forhold."

Det fremgår af skrivelse af 24/9 2002 fra Arbejdsskadestyrelsen, at klagerens mén efter ulykken i 1997 fortsat er vurderet til 5 %.

I klagerens skrivelse af 26/1 2003 til selskabet hedder det bl.a.:

"Der er sket meget siden maj måned 2001!

For det første er min revalidering blevet forlænget fra 1. januar 2003 til og med den 28. februar 2003. Den 1. marts 2003 starter jeg så på fleksjob, som jeg er blevet godkendt til. Og bare det at jeg overgår fra revalidering til fleksjob, er et stort tegn på at mit helbred er blevet forværret for: **Fleksjob gives til personer, der har en varig begrænsning i arbejdsevnen og ikke kan opnå eller fastholde beskæftigelse på normale vilkår på arbejdsmarkedet. Personer der godkendes til fleksjob skal have en varig begrænsning i arbejdsevnen. Arbejdsevnen kan være nedsat af fysiske, psykiske eller sociale årsager. Begrænsningen i arbejdsevnen skal ses i forhold til ethvert erhverv.** (Disse notater er citeret fra bogen om fleksjob, udgaven fra oktober 2002 og kan rekvireres gratis hos Det centrale Handicapråd.)
Så bare ud fra disse notater, siger det jo en hel del om, at når jeg er blevet godkendt til fleksjob, så er mit helbred også blevet forværret en hel del!

Se bilag nr. 1, hvorpå der står at jeg er blevet godkendt til fleksjob af kommunen.

Bilag nr. 2 er en ressourceprofil der er udarbejdet i samarbejde med T. kommune inden godkendelsen til fleksjobbet. Jeg har understreget det der en mest vigtig i denne her forbindelse! Som I kan læse i bilaget, vurderer kommunen at min fremtidige tilknytning til arbejdsmarkedet kun kan lade sig gøre, ved udplacering i fleksjob med skånehensyn. Ved lægeskønnet i november 2001 (se bilag nr. 4) konstateres det, at jeg har varigt erhvervsmæssigt handicap, med nedsat funktionsniveau, som består af følger efter rygtraume, og ifølge udtalelsen fra min egen læge af den 14. november 2002, fremgår det at mine rygsmerter er varige og at yderligere behandling ikke findes. Tilstanden betegnes som stationær! Kommunen skriver videre 'På trods af 5 års behandling, omplacering på hidtidig arbejdsplads og revalidering, har jeg endnu ikke kunnet opnå tilknytning til ordinært arbejde. Tilstanden vurderes at være varig og stationær'.

Bilag nr. 3 er min journal fra Århus kommunehospital, hvor jeg har været tilknyttet neurologisk ambulatorium. Jeg er blevet undersøgt/behandlet af blandt andet profes-

sor T.S.J., som mener, at jeg er erhvervsmæssigt truet! Jeg er ikke længere tilknyttet Århus kommunehospital, da de ikke har nogen form for hjælp at kunne tilbyde mig, de ved ikke hvorfor jeg har så mange smerter eller hvad det er jeg fejler, og kan derfor ikke hjælpe mig, med nogen form for behandling o.lign.

Bilag nr. 4 er den før omtalte lægeskøn fra lægekonsulenten af den 22. november 2001, hvor lægekonsulenten konkluderer, at jeg har et varigt erhvervsmæssigt handicap med nedsat funktionsniveau, som består af kombination af følger efter rygtraume. Og han skriver videre - at man ikke har kunnet hjælpe mig yderligere. Man finder at min tilstand er stationær og at der ikke er yderligere behandlingsforslag samt at jeg har mange smerter trods aflastning og hensigtsmæssige arbejdsstillinger.

Bilag nr. 5 er fra Speciallæge E.M.L., hvor jeg har fået foretaget en neurologisk speciallæge undersøgelse. E.M.L. skriver, at der ikke er tvivl om at jeg har pådraget mig et vrid i ryggen i skadesøjeblikket. Grundet ryggenerne kan jeg ikke udføre fysisk arbejde. Prognosen er dårlig, idet det ikke er lykkedes for reumatologerne at finde en effektiv behandling af mine gener.

Ud fra alle disse bilag, fremgår det jo tydeligt, at mit helbred er blevet betydelig forværret, og det har jo resulteret i, at jeg er blevet bevilliget fleksjob. For lige at slå det fast endnu engang, så er det jo ikke alle der bliver bevilliget fleksjob for: fleksjob gives kun til de personer, der har varig begrænsning i arbejdsevnen og ikke kan opnå eller fastholde beskæftigelse på normale vilkår på arbejdsmarkedet. Begrænsningen i arbejdsevnen skal ses i forhold til ethvert erhverv! Og med alle disse lægelige udtalelser, som alle siger at mit helbred er forværret og at jeg er erhvervsmæssigt truet, idet min arbejdsevne er nedsat i ethvert erhverv, samt at de alle finder min tilstand stationær og at der ikke er yderligere behandlingsforslag, ønsker jeg fortsat at I bevilliger mig kulancemæssigt støtte, i form af præmiefritagelse samt invaliderente o. lign."

Selskabet har ved skrivelse af 14/4 2003 til klageren anført følgende:

"Lægekonsulenten erkender, at De angiveligt har en del gener i ryggen, som bevirker, at De ikke længere er i stand til at være tilknyttet det ordinære arbejdsmarked.

Med udgangspunkt i de modtagne oplysninger skønner selskabets lægekonsulent dog ikke, at der er sket en så væsentlig forværring af Deres helbredstilstand siden maj 2001, at De fortsat er berettiget til bevilling af præmiefritagelse og udbetaling af invaliderenteydelse.

Årsagen er, at der generelt ikke foreligger konkrete lægelige oplysninger, som dokumenterer, at De af helbredsmæssige årsager skulle være ude af stand til at varetage for eksempel ikke-fysisk belastende jobfunktioner. Det skal i den forbindelse nævnes, at MR-scanningen fra Århus Kommune hospital viser helt normale forhold i bryst- og rygsøjlen, og vi må således påpege, at der ikke er objektive forandringer i ryggen, som kan forklare Deres smerter.

Ovenstående understøttes af vurderingen fra Arbejdsskadestyrelsen, hvoraf det fremgår, at De har modtaget 5% i méngodtgørelse. Deres skade har altså udløst den lavest mulige godtgørelsesprocent, hvorfor vi må konkludere, at Arbejdsskadestyrelsen anser Deres smerter og gener for værende af et minimalt omfang. Vi har bemærket, at Arbejdsskadestyrelsen har fastholdt afgørelsen efter at have revurderet sagen i forbindelse med Deres klage.

Af de indsendte oplysninger fremgår det endvidere, at De er i stand til at arbejde 20 timer om ugen. Vi kan således konstatere, at De - på trods af Deres gener - er i stand til at varetage et relativt fysisk krævende erhverv.

På baggrund af ovennævnte skønner lægekonsulenten, at Deres erhvervsevne maksimalt er nedsat med 50%. Dette betyder, at De ikke opfylder betingelserne for bevilling af præmiefritagelse og udbetaling af invaliderente, jf. forsikringsbetingelsernes Regulativ for præmiefritagelse og invalideydelse § 1.

Vi kan således ikke tilbyde Dem yderligere bevilling af præmiefritagelse og udbetaling af invaliderenteydelse, og sagen betragtes herefter som afsluttet."

Klageren er utilfreds med selskabets afgørelse og gør over for nævnet gældende, at hans erhvervsevne – ud fra de oplysninger, han har fremlagt for selskabet – må anses for at være nedsat i dækningsberettigende grad.

Selskabet fastholder, at klagerens generelle erhvervsevne ikke er nedsat i en sådan grad, at han er berettiget til yderligere bevilling af præmiefritagelse og udbetaling af invaliderente.

Klageren har ved skrivelse af 13/7 2003 til nævnet redegjort nærmere for sine oplevelse af de lægelige behandlinger og diverse lægers udsagn.

I skrivelse af 29/7 2003 til nævnet har selskabet bl.a. anført, at det anerkendes, at klageren har en del smerter og gener, som kan påvirke den generelle erhvervsevne negativt, men påvirkningen skønnes ikke at være at et sådant omfang, at den generelle erhvervsevne kan anses for nedsat i dækningsberettigende grad.

Efterfølgende har klageren ved skrivelse af 6/10 2003 til nævnet oplyst, at han pr. 26/9 2003 på ny er blevet sygemeldt, idet han havde pådraget sig en livstruende forgiftning efter indtagelse af smertestillende medicin. Endvidere fremgår det, at han har været nødsaget til at sige sit fleksjob op.

I skrivelse af 9/10 2003 til nævnet har selskabet meddelt, at klagerens nye sygemelding bliver betragtet som en ny skadeanmeldelse, og at der først kan tages stilling til den nye anmeldelse, når klageren har fremsendt de nødvendige lægelige oplysninger. Efterfølgende har selskabet bevilget ydelser og præmiefritagelse fra 26/9 2003 til 1/5 2005.

Selskabet har ved skrivelse af 21/1 2004 til nævnet meddelt, at den omstændighed, at klageren blev godkendt som revalidend og senest havde arbejdet 4 timer dagligt, indikerer, at den generelle erhvervsevne – i hvert fald i denne periode – ikke har været nedsat i dækningsberettigende grad.

Endeligt har klageren ved skrivelse af 31/1 2004 til nævnet bl.a. anført:

"Jeg vil gerne i den forbindelse gøre jer opmærksom på, at i den periode jeg var i fleksjob, arbejdede jeg ikke særlig tit 4 timer om dagen, da jeg havde så meget sygefravær, da jeg ikke kunne holde til det og ofte var jeg sygemeldt flere dage i træk, og de få dage, hvor jeg arbejdede 4 timer på en dag, da strakte de 4 arbejdstimer sig over hele dagen, da jeg ikke kunne holde til at arbejde 4 timer ud i et træk!

Alm. Brand har overhovedet ikke noget kendskab til hvor meget jeg arbejdede og hvor meget jeg var sygemeldt i den periode, hvor jeg var i fleksjob, så de bør overhovedet ikke udtale sig om noget de ikke har kendskab til!!! og det mener jeg at I bør tage højde for, når I nu vil fremlægge sagen for nævnet!

Jeg vil til slut gøre jer opmærksom på, at jeg den 26. september 2003, blev sygemeldt på ubestemt tid, men jeg kan ikke vende tilbage til arbejdsmarkedet på grund af mine mange smerter, så jeg bliver fyret pr. 1. februar 2004 fra mit nuværende arbejde, som jeg ikke har arbejdet i siden torsdag den 25. september 2003, og jer er i fuld gang med at søge min pension!"

På foranledning af nævnets sekretariat har selskabet indhentet speciallægeerklæring fra speciallæge i reumatologi og intern medicin. I erklæringen af 10/6 2004 hedder det bl.a.:

"**VURDERING**

Patienten pådrog sig et arbejdstraume, som har ført til en kronisk rygsmerteproblematik med focus især thorakalt og over nakke-/skulderåget. Er udredt tidligere dybtgående i forskellige speciallægers regi. Vurderet her, hvor der er forsøgt intensiv tværfaglig rygbehandling uden effekt og hvor der er foretaget utallige andre behandlingsforsøg i primærsektoren, hvilket ligeledes har været uden effekt. Tilstanden kræver fortsat store mængder analgetika og er via Smerteklinikken nu i Contalgin-behandling, som patienten dog ikke føler er dækkende. De objektive fund må som tidligere angives at være diskrete og der er forventeligt en spinkel muskulatur i forhold til det lave funktionsniveau aktuelt. Patienten udviser oplagte elementer af kronisk smertesyndrom og har fortsat en uafklaret arbejdsskadesag og en uafklaret erhvervsmæssig fremtid, som kan spille ind. Patienten har tidligere søgt pension, men har fået afslag.

Det vurderes, at patientens psykologsamtaler har gjort noget positivt sammen med Saroten- og Akarin-behandling. Er indstillet på at få en bedre tilværelse.

Der forespørges specifikt fra Alm. Brand om erhvervsnedsættelse i ethvert erhverv. Tilstanden har varet i snart 7 år. Har intersegmentære problemer i thorakaldelen og myofascielt smertesyndrom. Er gennembehandlet og man må vurdere, at selv om det nu er planlagt, at patienten skal via kommunen i Norsk Sekvensterapi, at dette er en kronisk smertepatient, hvor tilstanden for længst er stationær. Vedligeholdelses-behandling af de allerede indlærte øvelser samt fortsat psykologbehandling må være vejen frem til bedring af selvværd og evt. flytning af smertegrænser, således at medicinbehovet kan blive mindre i løbet af de kommende år."

Af regulativ for præmiefritagelse og invalideydelse fremgår bl.a.:

"**§ 2. Erhvervsevnetab**

Nedsættelse af erhvervsevnen, der berettiger til udbetaling af invalideydelse og/eller præmiefritagelse, foreligger når den forsikrede ikke længere skønnes at være i stand til – bedømt under hensyn til hans nuværende tilstand, hans uddannelse og tidligere virksomhed – at tjene mere end 1/3 af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, alder og køn."

Nævnet udtaler:

Nævnet har gennemgået sagens akter og må herefter være enig med selskabet i, at klagerens generelle erhvervsevne ikke kan anses for at have været nedsat i dækningsberettigende grad i perioden efter den 1/5 1999 og frem til den 26/9 2003.

Herefter, og idet nævnet har bemærket sig, at selskabet har genoptaget udbetalingen og præmiefritagelsen fra den 26/9 2003,

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Marianne Højgaard Pedersen